

w/m 2018.05.19

**INFORMACJA dotycząca ważniejszych zagadnień
ROLNICTWA i LEŚNICTWA W GMINIE TRZEMESZNO**

Przewidywane
Pracownicy - RM
15.05.2018

Informacje ogólne

Rolnictwo jest tematem i zagadnieniem bardzo szerokim, realizowanym przez szereg instytucji, w tym usytuowanych poza kompetencjami gminy, dlatego w niniejszej informacji skupiono się przede wszystkim na danych będących w posiadaniu Urzędu.

Gmina Trzemeszno jest gminą miejsko – wiejską, na której zamieszkuje obecnie 14.034 mieszkańców, w tym miasto Trzemeszno liczy 7481 mieszkańców, a reszta, tj. 6.553 osób przypada na teren wiejski.

Miejscowość	Ilość mieszkańców	Miejscowość	Ilość mieszkańców
BIEŚLIN	123	MIATY	256
BRZOSÓWIEC	73	MIJANOWO	119
BYSTRZYCA	34	MILAWA	92
CYTRYNOWO	109	NIEWOLONO	527
DUSZNO	74	OCHODZA	162
DYSIEK	25	OSTROWITE	152
FOLUSZ	11	PASIEKA	21
GOŁĄBKI	83	PLACZKOWO	165
GRABOWO	83	POPIELEWO	148
HUTA TRZEMESZEŃSKA	26	POWIADACZE	52
IGNALIN	2	RUDKI	365
JASTRZĘBOWO	219	SMOLARY	83
JERZYKOWO	24	SZYDŁOWO	193
KAMIENIEC	208	SZYDŁOWO II	27
KIERZKOWO	43	ŚWIĘTE	15
KOZŁOWO	92	TRZEMŻAL	337
KOZŁÓWKO	53	WYDARTOWO	444
KRUCHOWO	859	WYMYSŁOWO	378
LUBIŃ	232	ZIELEŃ	553
ŁAWKI	91	-	-

^ źródło Referat Spraw Obywatelskich USC UM

Z rolnictwa utrzymuje się około 40% mieszkańców naszej gminy. Ogólna powierzchnia miasta i gminy wynosi 17.466,68 ha (174,66 km²), w tym:

- miasto Trzemeszno zajmuje obszar 545,51 ha (5,45 km²) - 3,12 % powierzchni obszaru.

- obszar wiejski wynosi 16.921,17 ha (169,21 km²), co stanowi 96,88 % całego obszaru.

Gmina liczy 21 sołectw i ma charakter przemysłowo-rolniczy. Rolnictwo to jedna z podstawowych gałęzi gospodarki wytwarzająca produkty żywnościowe w wyniku uprawy roślin i hodowli zwierząt. Rolnictwo jako dziedzina gospodarki zasadniczo odróżnia się od innych działów gospodarczych, gdyż uzależnione jest od środowiska geograficznego, w szczególności od ukształtowania powierzchni, rodzaju gleb i oczywiście warunków klimatycznych.

Strukturę gospodarstw i działek Gminy Trzemeszno na dzień 09.05.2017 r. ilustruje poniższa tabela:

Lp.	Grupa	Ogólna liczba			Powierzchnia fizyczna (ha)
		kart	gosp.	działek	
1.	A - powierzchnia od 1 do 2 ha	218	217	1	283,1208
2.	B - powierzchnia od 2 do 5 ha	154	154	0	511,1092
3.	C - powierzchnia od 5 do 7 ha	61	61	0	335,9769
4.	D - powierzchnia od 7 do 10 ha	83	83	0	665,8334
5.	E - powierzchnia od 10 do 15 ha	125	125	0	1.403,6198
6.	H - powierzchnia powyżej 15 ha	239	239	0	7.237,0059
7.	K1 - powierzchnia od 0 do 1 ha	1.676	25	1.651	329,6279
Razem		2.556	904	1.652	10.766,2939

▲ źródło Referat Finansowo-Księgowy UM

- ▲ Liczba ha fizycznych ogółem 10.766,2939
- ▲ Liczba ha przeliczeniowych ogółem 8.482,9804
- ▲ Liczba ha podstawy podatku ogółem 7.458,0239
- ▲ Liczba ha przeliczeniowych podstawy podatku 7.258,1925
- ▲ Liczba ha fizycznych podstawy podatku 199,8314
- ▲ Wymiar podatku rolnego przed ulgami 861.528,07zł

Pod względem wielkości gospodarstw indywidualnych gmina Trzemeszno utrzymuje się na poziomie średniej krajowej. Gospodarstw małych od 1 ha do 5 ha jest 371 i stanowią one aż 41,04 % udziału w ogólnej liczbie gospodarstw, z kolei ich udział w powierzchni ogółem stanowi zaledwie 7,38 %. Gospodarstw rolnych indywidualnych

powyższej 15 ha jest 239 i mimo, że stanowią jedynie 26,44 % w ogólnej liczbie gospodarstw ich udział, w ogólnej powierzchni stanowi aż 67,22 %.

Pod względem rodzajów gruntów oprócz gruntów ornych, które stanowią ponad 11 tys. ha na terenie gminy Trzemeszno przeważają użytki zielone oraz rowy i nieużytki.

Rodzaje gruntów (dotyczy osób fizycznych) przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj	Powierzchnia fizyczna [ha]	Powierzchnia przeliczeniowa [ha]
1. Grunty orne	9.123,3278	7.759,6887
2. Grunty pod stawami	3,3171	0,6634
3. Grunty rolne zabudowane (łąki i pastwiska)	4,0723	4,0723
4. Grunty rolne zabudowane (użytki rolne)	171,1751	171,1751
5. Grunty zadrzewione i zakrzewione (łąki i pastwiska)	9,9927	1,9984
6. Grunty zadrzewione i zakrzewione (użytki rolne)	7,0254	1,4052
7. Rowy, nieużytki i inne	492,7749	25,8619
8. Sady	59,6633	56,6625
9. Użytki zielone	894,9453	461,4529
Razem	10.766,2939	8.482,9804

* Źródło Referat Finansowo-Księgowy UM

Na terenie gminy Trzemeszno zdecydowana większość powierzchni rolniczej gminy przypada na indywidualne gospodarstwa rolne, ale są też zakłady rolne, które zajmują łączną powierzchnię – ponad 2 tys. ha. Są to: Sano Agrar Institut, Gospodarstwa Rolne Kamieniec, Płaczkowo, Kruchowo, Gospodarstwo Rolne Przedsiębiorstwa Przemysłu Ziemniaczanego Trzemeszno.

Rodzaje gruntów – osoby prawne

Rodzaj	Powierzchnia fizyczna [ha]	Powierzchnia przeliczeniowa [ha]
1. Grunty orne	2.302,9858	2.209,8664
2. Grunty pod stawami	26,7393	5,3479
3. Grunty rolne zabudowane (łąki i pastwiska)	10,0759	10,0759
4. Grunty rolne zabudowane (użytki rolne)	39,9773	39,9773
5. Grunty zadrzewione i zakrzewione (łąki i pastwiska)	17,0715	3,4143
6. Grunty zadrzewione i zakrzewione (użytki rolne)	23,2263	4,6453
7. Rowy, nieużytki i inne	23,9139	1,9968
8. Sady	1,1303	1,1758
9. Użytki zielone	298,9945	313,4432
Razem	2.744,1148	2.589,9429

* Źródło Referat Finansowo-Księgowy UM

Liczba ha fizycznych ogółem	2.744,1148
Liczba ha przeliczeniowych ogółem	2.589,9429
Liczba ha podstawy podatku ogółem	2.405,2565
Liczba ha przeliczeniowych podstawy podatku	2.404,9134
Liczba ha fizycznych podstawy podatku	0,3431
Wymiar podatku rolnego przed ulgami	268.990,00 zł

Grupy gruntów- osoba prawna

Lp.	Grupa	Ogólna liczba			Powierzchnia fizyczna (ha)
		kart	gosp.	działek	
1.	A - powierzchnia od 1 do 2 ha	3	3	0	2,8038
2.	B - powierzchnia od 2 do 5 ha	4	4	0	13,7912
3.	C - powierzchnia od 5 do 7 ha	3	3	0	26,3708
4.	D - powierzchnia od 7 do 10 ha	1	1	0	10,3752
5.	E - powierzchnia od 10 do 15 ha	2	2	0	26,2300
6.	II - powierzchnia powyżej 15 ha	7	7	0	2.663,8630
7.	KI - powierzchnia od 0 do 1 ha	4	0	4	0,6808
	Razem	24	20	4	2.744,1148

^ źródło Referat Finansowo-Księgowy UM

Na terenie Gminy Trzemeszno przeważają grunty średnie. Klasy bonitacyjne gruntów na terenie gminy przedstawiają się następująco:

- klasa II a – powierzchnia ok. 36 ha
- klasa III a – powierzchnia ok. 600 ha
- klasa III b – powierzchnia ok. 1.741 ha
- klasa IV a – powierzchnia ok. 3.375 ha
- klasa IV b – powierzchnia ok. 2.092 ha
- klasa V – powierzchnia ok. 2.170 ha
- klasa VI – powierzchnia ok. 1.262 ha

Grunty słabe o klasie bonitacyjnej V i VI są zwolnione z podatku rolnego, nie mają zatem znaczenia dla zasobności budżetu gminy.

Struktura zasiewów

Według szacunku plonów i zbiorów w roku 2017 ogółem w gospodarce indywidualnej zasiewy na terenie gminy Trzemeszno wynosiły ok. 8.225 ha. Na gruntach ornych najczęściej uprawia się zbóż (ok. 6.395 ha). Dominującymi uprawami w 2017 r. były mieszanki zbożowe jare - ok. 1.500 ha, żyto - ok. 1350 ha, jęczmień jary – ok. 1.150 ha, pszenżyto ozime – ok. 950 ha. Rośliny okopowe, tj. ziemniaki i buraki cukrowe zajmują ok. 800 ha, natomiast uprawa rzepaku wynosi ok. 400 ha.

Strukturę powierzchni upraw w 2017 r. przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Rodzaj uprawy	(ha)
1.	Żyto	1350
2.	Pszenica ozima	600
3.	Pszenica jara	350
4.	Jęczmień ozimy	45
5.	Jęczmień jary	1150
6.	Owies	300
7.	Pszenżyto ozime	950
8.	Pszenżyto jare	100
9.	Mieszanki zbożowe ozime	50
10.	Mieszanki zbożowe jare	1500
11.	Kukurydza na ziarno	300
12.	Mieszanki zbożowo- strączkowe na ziarno	30
13.	Strączkowe jadalne (groch)	5
14.	Ziemniaki	400
15.	Buraki cukrowe	400
16.	Rzepak ozimy	660
17.	Gorzyczka, soja i inne oleiste	30

* źródło: dane pozyskane od rzeczoznawcy sporządzającego szacunki plonów i zbiorów głównych ziemiopłodów w gospodarstwach indywidualnych

Przeważająca średnia jakość gleb w naszej gminie wpływa również na plony upraw rolniczych. Średnie plony były nieco wyższe od średniej z całego województwa wielkopolskiego. W ubiegłym roku plony zbóż były nieco wyższe w porównaniu z poprzednimi latami.

Wydajność z jednego ha w strukturze podstawowych upraw w ostatnim roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	RODZAJ UPRAWY		Średni plon (dt) w gminie	Średni plon z 3 lat z obszaru całego województwa wielkopolskiego
1.	żyto		48	29,83
2.	Pszenica	ozima	52	47,3
		jara	50	37,1
3.	Jęczmień	ozimy	50	41,20
		jary	43	36,7
4.	Owies		40	29,1
5.	Pszenżyto	ozime	50	42,0
		jarc	43	32,8
6.	Mieszanka zbożowa	ozima	50	36,1
		jara	43	32,6
7.	Buraki cukrowe		184	587,33
8.	Ziemniaki		260	258,3
9.	Rzepak ozimy		25	29,6
10.	Kukurydza na ziarno		95	70,4

* źródło: dane pozyskane od rzeczoznawcy sporządzającego szacunki plonów i zbiorów głównych ziemioplodów w gospodarstwach indywidualnych oraz z Urzędu Wojewódzkiego Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa

Szacowanie strat

Na rolnictwo bardzo duży wpływ mają warunki atmosferyczne, a zwłaszcza susza, czy ujemne skutki przezimowania, które systematycznie od wielu lat występują na terenie naszej Gminy.

Zarządzeniem Wojewody Wielkopolskiego w każdej gminie powołane zostały Komisje do szacowania zakresu i wysokości szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę.

W sierpniu 2017 r. przez północną część gminy, tj. przez miejscowości Kruchowo, Lawki, Jastrzębowo, Ochodzę, Grabowo przeszła nawałnica, która spowodowała liczne szkody zarówno w budynkach mieszkalnych, jak i gospodarczych. Sprawa szacowania szkód oraz rozliczeń finansowych była bardzo absorbująca dla Urzędu Miejskiego oraz Ośrodka Pomocy Społecznej, który prowadził postępowanie o wypłatę odszkodowań. Wydano łącznie 33 decyzje, w tym 30 pozytywnych decyzji (osobne pozytywne decyzje na budynek mieszkalny i budynek gospodarczy) i 3 negatywne, z uwagi na nieregulowany stan własności nieruchomości, pomimo dokonania oceny wysokości szkody i sporządzenia kosztorysu. Łącznie wypłacono poszkodowanym ze środków Wojewody odszkodowania w kwocie 430.000,00 zł. Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzemesznie ze środków własnych Gminy, z uwagi na zdarzenia losowe udzielił pomocy w formie zasiłku celowego 3 rodzinom w łącznej kwocie 6.000,00 zł.

Dzierżawy gruntów rolnych

Przyjętym od kilku lat standardem jest wydzierżawianie gruntów w trybie przetargów ograniczonych dla rolników indywidualnych z terenu gminy Trzemeszno. Ponadto preferuje się wydzierżawianie nieruchomości na okres powyżej 3 lat, tj. zazwyczaj na okres 5 lat każdorazowo za zgodą Rady Miejskiej Trzemeszna.

Na uwagę zasługuje znaczny wzrost stawek czynszu dzierżawnego jako rezultat prowadzonych przetargów oraz podwyższenia stawki wywoławczej czynszu na etapie przeznaczenia nieruchomości do wydzierżawienia.

Szkody łowieckie

W dniu 1 kwietnia 2018 r. weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 22 marca 2018 r. - Prawo łowieckie, która zmieniła m.in. system szacowania szkód wyrządzonych przez niektóre zwierzęta łowne w uprawach i płodach rolnych.

Postępowanie przy powstaniu szkód łowieckich reguluje rozdział 9 Szkody łowieckie. Zgodnie z art. 46. ust. 1 dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego jest obowiązany do wynagradzania szkód wyrządzanych:

- 1) w uprawach i płodach rolnych przez dziki, losie, jelenie, danielce i sarny,
- 2) przy polowaniach.

Szacowania szkód i ustalania wysokości odszkodowania dokonuje zespół w składzie:

- 1) przedstawiciel organu wykonawczego sołectwa (sołtys),

- 2) przedstawiciel zarządcy lub dzierżawcy obwodu łowieckiego,
- 3) właściciel lub posiadacz gruntu, na którym wystąpiła szkoda.

Wniosek o szacowanie szkód poszkodowany składa do Burmistrza. Wniosek powinien zawierać:

- 1) Dane adresata szkody, adres zamieszkania, nr telefonu
- 2) Wskazanie miejsca wystąpienia szkody
- 3) Wskazanie rodzaju uszkodzonej uprawy.

Stosowny wzór wniosku został przygotowany przez Urząd Miejski.

Oględzin szkody dokonuje się niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku. Niezwłocznie po zakończeniu oględzin i szacowania ostatecznego sporządza się protokół. Wyplaty odszkodowania dokonuje dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego w terminie 30 dni od dnia otrzymania protokołu ostatecznego, do którego nie wniesiono odwołania. Właścicielowi oraz dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego przysługuje odwołania do nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Odwołanie wnosi się w terminie 7 dni od dnia podpisania protokołu

Nowelizacja nałożyła na Państwowe Gospodarstwa Leśne Lasy Państwowe obowiązek prowadzenia szkoleń z zakresu szacowania szkód łowieckich dla przedstawicieli organów wykonawczych.

Wykaz kół łowieckich obejmujących teren Gminy Trzemeszno przedstawia poniższa tabela:

Lp.	NAZWA KOŁA	MIEJSCOWOŚCI
1	BAŻANT NR 69	Wydartowo, Kruchowo, Grabowo, Kierzkowo, Cytrynowo, cz. Jastrzębowo, Lubiń, Niewolno, cz. Trzemeszna, cz. Jastrzębowo, Kozłowo, Wymysłowo, Miaty, Bieślin, Kozłówko, Pasieka, Kaszuby, Zieleń, cz. Trzemeszna
2	ŻUBR nr 18	Trzemzał, Popielewo, Mijanowo, Dysiek, Szydłowo, Ostrowite, Jerzykowo, cz. Kamieńca
3	CZAPLA	Ławki, Gołębki, cz. Jastrzębowo, Ochodza
4	GWARDIA Nr 61	Płaczkowo, cz. Kamieńca

Utylizacja padłych zwierząt/ Bezplatny odbiór worków po nawozach i folii po sianokiszonkach od rolników

Na telefoniczne zgłoszenie bezpłatnego odbioru padłych zwierząt od rolników dokonuje nadal Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe "HETMAN" Sp. z o.o. z siedzibą we Florianowic. Zaś bezpłatnego odbioru odpadów foliowych pochodzenia rolniczego, tj. worków po nawozach, folii po sianokiszonkach oraz folii pochodzenia ogrodniczych dokonuje firma Agrioope z Izdb.

Informacja o lasach stanowiących własność Gminy Trzemeszno

Zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2017, poz. 788 ze zm.), lasem nazywany jest grunt o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha, pokryty roślinnością leśną (uprawami leśnymi) – drzewami i krzewami oraz runem leśnym – lub przejściowo jej pozbawiony, przeznaczony do produkcji leśnej lub stanowiący rezerwat przyrody lub wchodzący w skład parku narodowego albo wpisany do rejestru zabytków. Zgodnie z w/w ustawą nadzór nad gospodarką leśną w lasach stanowiących własność Skarbu Państwa sprawuje minister właściwy do spraw środowiska, natomiast w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa nadzór sprawuje starosta.

Dla lasów znajdujących się na nieruchomościach stanowiących własność Gminy Trzemeszno o powierzchni 26,14 ha decyzją Starosty Gnicznieńskiego z dnia 16 kwietnia 2015 r. został zatwierdzony Uproszczony Plan Urządzania Lasów na lata 2013 – 2022 (UPUL) sporządzony przez Komisję Gospodarczą Zarządu Oddziału Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa w Poznaniu. Lasy ujęte w UPUL znajdują się na terenie nieruchomości o numerach ewidencyjnych: 207/12 obręb Kruchowo; 34/3 obręb Szydłowo; 274, 193, 212, 234/2 obręb Wydartowo oraz na terenie miasta, na nieruchomościach 188, 189, 190, 180 (Park Baba i teren cmentarza pomiędzy drogą na Miaty i na Zieleń). Łączna powierzchnia lasów objętych UPUL na terenie wiejskim wynosi 21,71 ha, natomiast w mieście jest to 4,43 ha.

Starosta Gnicznieński w 2017 roku przystąpił do przygotowania Projektu Uprozczonego Planu Urządzania Lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa na okres od 01.01.2018 do 31.12.2027 r. Na wniosek Starosty, zgodnie z art. 21 ust. 4 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach Burmistrz Trzemeszna poinformował właścicieli lasu o wyłożeniu w/w dokumentu do publicznego wglądu w siedzibie urzędu przez okres 60 dni, informując jednocześnie, że będzie on podstawą naliczenia podatku leśnego. W wyznaczonym terminie w siedzibie urzędu z dokumentacją sprawy zapoznaly się 32 osoby oraz został wniesiony jeden wniosek do Starosty.

PODINSPEKTOR
ds. ochrony środowiska
Katarzyna Byczkowska

z up. BURMISTRZA

Dariusz Jankowski
Zastępca Burmistrza

